

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 1Co/56/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4112232476
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Štefan Hrvola
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2015:4112232476.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Hrvolu a členov senátu JUDr. Stanislava Libanta a JUDr. Petra Kaňu, v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s. r. o. so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpený Fridrich Paľko, s. r. o. so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, proti žalovanému: Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti SR so sídlom v Bratislave, Župné nám. 13, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Topoľčany zo dňa 14. februára 2014, č. k. 4C/606/2012-116, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e**.

Žalovanému nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa návrh (ďalej len žalobu) navrhovateľa (ďalej len žalobcu) o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy vo veciach sp.zn. 4C/606/2012, 4C/607/2012, 4C/609/2012, 4C/613/2012, 4C/614/2012, 4C/615/2012, 4C/616/2012 a 4C/617/2012 spojených na spoločné konanie pod sp.zn. 4C/606/2012 zamietol. Ďalším výrokom súd prvého stupňa vec sp.zn. 4C/611/2012 vylúčil na samostatné konanie. Taktiež konanie vo veci sp.zn. 4C/610/2012 zastavil. Odporcovi (ďalej len žalovanému) sa náhrada trov konania nepriznáva. Svoje rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 3 ods. 1 písm. d), ods. 2, § 9 ods. 1, 2, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, § 44 ods. 1, 2 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku.

Na základe vykonaného dokazovania súd prvého stupňa dospel k záveru, že žaloby žalobcu na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy uplatnenej z titulu nesprávneho úradného postupu v zmysle § 514/2003 Z.z. nie sú dôvodné a preto ich súd v jednotlivých konaniach spojených na spoločné konanie pod sp.zn. 4C/606/2012 zamietol (okrem konania sp.zn. 4C/610/2012, ktoré bolo zastavené v dôsledku späťvzatia žaloby a konania sp.zn. 4C/611/2012 vylúčeného na samostatné konanie). Samotnému uplatneniu nárokov malo predchádzať jeho predbežné prerokovanie s príslušným orgánom teda Ministerstvom spravodlivosti SR a je nesporné, že žalobca dňa 23.04.2012 doručil príslušnému orgánu žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody i keď tieto neobsahovali zákonom predpísané náležitosti a žalobca ich na výzvu žalovaného nedoplnil, avšak samotné podanie týchto žiadiostí a uplynutie lehoty 6 mesiacov na uspokojenie nároku na náhradu škody postačovali k tomu, aby bola splnená zákonná podmienka pre podanie žaloby na súd napriek tomu, že lehota 6 mesiacov uplynula až po začatí súdneho konania.

Žalovaný vo svojom vyjadrení vzniesol námietku premlčania proti nároku na náhradu škody vzniknutému pred dňom 23.04.2009, avšak v tomto prípade súd prvého stupňa zastal názor, že žalobcovi do podania

žaloby na súd neuplynula zákonná 3-ročná lehota na uplatnenie jeho nároku na náhradu škody a z toho dôvodu v konaní nebolo možné prihliadnuť na námietku premlčania vznesenú žalovaným.

Súd prvého stupňa ďalej konštatoval, že žalobca si uplatnil náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy z dôvodu, že v exekučnom konaní došlo k nesprávnemu úradnému postupu, ktorý mal spočívať v tom, že o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie nebolo rozhodnuté v zákonom stanovenej lehote, v primeranom čase a bez zbytočných prieťahov a okrem toho žalobca namietal vykonanie úradného postupu bez splnenia zákonných podmienok. Pokiaľ ide o poslednú námietku žalobcu, a to vykonanie úradného postupu bez splnenia zákonných podmienok, tak podľa názoru súdu tým, že vyšší súdny úradník v exekučnom konaní skúmal exekučný titul a výsledkom tohto postupu bolo rozhodnutie, ktorým zamietol žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, nedošlo k žiadnemu nesprávnemu úradnému postupu ani k porušeniu práv oprávneného, nakoľko exekučný súd je oprávnený a povinný skúmať zákonnosť exekučného titulu v ktoromkoľvek štádiu už začatého exekučného konania a nielen v súvislosti s vydaním poverenia na vykonanie exekúcie a môže tak urobiť na návrh účastníka ako aj bez návrhu, pričom exekučný titul môže preskúmať aj z hľadiska príslušných hmotnoprávných zákonných ustanovení a nielen z procesného hľadiska (uznesenie Ústavného súdu SR sp.zn. II.ÚS 499/2010) a preto týmto postupom nedošlo k žiadnemu nesprávnemu úradnému postupu namietanému v žalobe.

Ďalším dôvodom namietaného nesprávneho úradného postupu malo byť nevydanie rozhodnutia v zákonom stanovenej lehote resp. v primeranom čase a bez zbytočných prieťahov, avšak súd nezistil žiadne porušenie zákona zo strany exekučného súdu a dospel k záveru, že v konaniach spojených na spoločné konanie pod sp.zn. 4C/606/2012 nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu a tým ani k vzniku nároku žalobcu na náhradu škody. Je pravdou, že podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31.5.2010 bol súd povinný preskúmať žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie spolu s návrhom na vykonanie exekúcie a exekučným titulom a v prípade, ak nezistil rozpor týchto písomností so zákonom, tak do 15 dní od doručenia žiadosti bol povinný písomne poveriť exekútora, aby vykonal exekúciu. Uvedená zákonná 15 dňová lehota však platí iba v prípade, ak skutočne zo strany súdu je vydané poverenie exekútorovi na vykonanie exekúcie, ale v prípade zistenia rozporu žiadosti, návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadna lehota na vydanie zamietajúceho uznesenia nie je ustanovená a preto je možné ďalší postup súdu skúmať iba z hľadiska časovej primeranosti a konania bez zbytočných prieťahov. Uvedený logický výklad ustanovenia § 44 ods.2 Exekučného poriadku vyplýva z toho, že pokiaľ doklady predložené súdnym exekútorom nie sú v rozpore so zákonom, tak by pre exekučný súd nemal byť problém vydať poverenie v lehote 15 dní, avšak pokiaľ súd zistí rozpor predložených písomností a to hlavne exekučného titulu so zákonom, tak zamietajúce rozhodnutie nie je možné vydať v lehote 15 dní, nakoľko samotnému rozhodnutiu predchádza postup súdu, v rámci ktorého vyzýva, či už súdneho exekútora, oprávneného alebo jeho právneho zástupcu na predloženie dokladov, na základe ktorých došlo k vydaniu exekučného titulu a z hľadiska časovej náročnosti môže uvedený postup súdu trvať aj niekoľko mesiacov a to hlavne vtedy, ak dožadované subjekty na výzvu súdu nereagujú v stanovenej lehote, prípadne je potrebné zo strany súdu žiadosti opakovať. Keďže ustanovenie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31.05.2010 obsahuje iba zákonnú lehotu na vydanie poverenia, avšak neobsahuje lehotu na vydanie uznesenia o zamietnutí žiadosti na vydanie poverenia, tak v zmysle § 9 ods. 1 zákona č.514/2003 Z.z. nie je možné konštatovať nesprávny úradný postup súdu z dôvodu nevydania rozhodnutia v zákonom stanovenej lehote, keďže pre zamietavé rozhodnutie zákon žiadnu lehotu neustanovuje. Z toho dôvodu nebol splnený základný predpoklad, aby súd mohol konštatovať nesprávny úradný postup v exekučnom konaní, nakoľko pre také rozhodnutie, aké bolo vydané v skúmanom exekučnom konaní zákon žiadnu lehotu neustanovuje. S účinnosťou od 01.06.2011 bolo zmenené znenie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku tak, že lehota 15 dní neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c/ a d/ pre prípad písomného poverenia exekútora, avšak ďalšie znenie tohto zákonného ustanovenia zostalo nezmenené s tým, že pre vydanie zamietajúceho uznesenia nebola ani po novelizácii stanovená žiadna lehota. Pokiaľ by aj nebolo možné stotožniť sa s názorom súdu pri výklade ustanovenia § 44 ods.2 Exekučného poriadku s tým, že pre vydanie poverenia ako aj pre zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia by mala platiť 15 dňová lehota, tak v tom prípade je potrebné poukázať na stanovisko Ústavného súdu SR, podľa ktorého samotné nedodržanie zákonom stanovenej lehoty na rozhodnutie o žiadostiach súdneho exekútora o udelenie poverení na vykonanie exekúcie nie je možné považovať za porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a v primeranej lehote, ale je potrebné skúmať aj objektívne okolnosti, pre ktoré súd nemohol rozhodnúť v zákonnej lehote (nález ÚS SR sp.zn. IV.ÚS 471/2012). Podľa názoru súdu prvého stupňa, v jednotlivých konaniach spojených na spoločné konanie pod sp.zn. 4C/606/2012 existujú objektívne okolnosti, pre ktoré je možné konštatovať, že rozhodnutie súdu v

exekučnej veci bolo vydané v primeranom čase a bez zbytočných prieťahov a to s poukazom na samotný postup súdu vyžadujúci zabezpečenie podkladov pre vydanie rozhodnutia, pričom je potrebné posudzovať nielen tieto okolnosti, ale z hľadiska objektívneho posúdenia aj to, aký bol v konkrétnom období nápad vecí a počet osôb vybavujúcich tento nápad v rámci exekučného oddelenia na príslušnom súde. Pri skúmaní, či vec bola prejednaná v primeranej lehote a bez zbytočných prieťahov sa preveruje hlavne zložitosť veci, správanie účastníkov konania a postup súdu. Pred samotným vydaním rozhodnutia súd postupoval účelne, nakoľko sa potreboval oboznámiť s dokladmi, na základe ktorých bol vydaný exekučný titul a preto tento postup súdu, ktorý bol zakončený rozhodnutím vo veci samej, možno hodnotiť ako efektívny a v súlade so zákonom.

Súd zistil, že v konaní sp.zn. 4C/610/2012 bolo z pripojenej fotokópie časti exekučného spisu 7Er/849/2011 zistené, že v tejto veci je potrebné postup súdu posudzovať v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31.05.2010 a keďže v exekučnej veci bolo poverenie vydané v zákonnej lehote, tak žalobca v tomto konaní zobral žalobu späť a preto uvedené konanie súd vzhľadom na späťvzatie žaloby zo strany žalobcu zastavil podľa § 96 odsl.1, 2 OSP. Zároveň súd v konaní sp.zn. 4C/615/2012 posudzoval postup exekučného súdu vo veci sp.zn. 24Er/371/2010 v zmysle § 44 ods.2 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31.05.2010 a zistil, že v tejto veci poverenie nebolo vydané a žiadosť súdneho exekútora bola zamietnutá a keďže zákon neupravoval lehotu na zamietnutie žiadosti, tak súd s poukazom na vyššie uvedené dôvody dospel k záveru, že žalobcovi nebola spôsobená škoda nesprávnym úradným postupom súdu.

V konaní sp.zn. 4C/611/2012 sa nepodarilo zabezpečiť exekučný spis a preto ho nebolo možné na pojednávaní oboznámiť a vykonať dokazovanie jeho prečítaním a z toho dôvodu súd podľa § 112 ods.2 OSP vylúčil vec sp.zn.4C/611/2012 na samostatné konanie z dôvodu hospodárnosti a v tejto veci bude ďalej samostatne konať po zabezpečení dokladov potrebných pre rozhodnutie.

V ostatných konaniach bolo zistené, že súd rozhodoval o žiadosťiach o udelenie poverenia v jednotlivých exekučných veciach podľa § 44 ods.2 EP v znení účinnom do 31.05.2011 alebo do 17.1.2013, kde už lehota 15 dní neplatila pre exekučné tituly, akým boli rozhodcovské rozsudky a súd o týchto žiadosťiach rozhodol v primeranej lehote s poukazom na dôvody vyššie uvedené a preto ani v týchto prípadoch nie je možné konštatovať, že došlo k nesprávnemu úradnému postupu súdu či už nevydaním rozhodnutí v zákonom ustanovenej lehote alebo bez zbytočných prieťahov.

Z uvedených dôvodov súd dospel k záveru, že v prejednávanych veciach spojených na spoločné konanie pod sp.zn. 4C/606/2012 (okrem konaní sp.zn.4C/610/2012 a 4C/611/2012) nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu z dôvodu nevydania rozhodnutia v zákonom ustanovenej lehote resp. v primeranom čase a bez zbytočných prieťahov a keďže zo strany žalobcu nebolo doložené žiadne iné rozhodnutie, ktoré by konštatovalo prieťahy v konaní tak ako je to už ustanovené v § 9 ods. 2 Zákona č.514/2003 Z.z. v znení účinnom od 1.1.2013, tak súd žalobu žalobcu na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy v celom rozsahu zamietol a keďže základ nároku uplatňovaného žalobcom nebol preukázaný, tak súd sa ďalej nemusel zaoberať výškou náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy a k tomu, či táto je primeraná. Záverom konštatoval, že žalobca na pojednávaní žiadal, aby súd vyčkal na vypracovanie znaleckého posudku, ktorý bol z jeho strany zadáný ohľadom vyčíslenia majetkovej škody ako aj nemajetkovej ujmy v niektorých konaniach, avšak súd návrh na doplnenie dokazovania predložením tohto znaleckého posudku zamietol z dôvodu hospodárnosti a rýchlosti konania ako aj z dôvodu, že podľa názoru súdu nebol daný základ nároku na priznanie majetkovej škody a nemajetkovej ujmy a preto znalecký posudok na ich vyčíslenie bol pre ďalšie dokazovanie bezpredmetný. O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 OSP, tak že žalovanému, ktorý mal vo veci plný úspech, nepriznal náhradu trov konania, nakoľko v súvislosti s týmto konaním mu žiadne trovy nevznikli a žalovaný si ani žiadne trovy neuplatnil.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal v zákonom stanovenej lehote žalobca odvolanie, odôvodniac ho tým, že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil a neúplne zistil skutkový stav veci. Súd rozhodol v merite veci na základe „inšpirácie“ novou právnou úpravou obsiahnutou v ustanovení § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. V právnom štáte a osobitne v spravodlivom súdnom konaní nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenie zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Ak súd založil svoje rozhodnutie na takejto neprípustnej interpretácii, dopustil sa nesústredeného postupu, ktorý má dôsledok v nesprávnosti súdneho rozhodnutia a takéto rozhodnutie musí byť zrušené. Súd bol viazaný ustanovením § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom pred prijatím zákona č. 412/2012 Z.z. a nemohol interpretovať

toto ustanovenie prostredníctvom ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení zákona č. 412/2012 Z.z. Súd svojim rozhodnutím aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné.

Súd nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Exekučný súd však ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Exekučný súd rozhodoval o udelení poverenia na vykonanie exekúcie, s čím nemal nič spoločné rozhodcovský súd. Právna istota ohľadom riadneho výkonu exekúcie nemohla byť odstránená rozhodnutím rozhodcovského súdu, ale len súdu exekučného.

Súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami. Súd má aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. Súd svojimi úvahami úplne neguje doposiaľ vytvorenú a stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, ktorá je základom štandardu ochrany základných práv v Európe, teda aj práva na spravodlivý súdny proces a osobitne práva na prerokovanie vecí v primeranom čase. Štrasburský súd opakovane uviedol, že zodpovednosť štátu za prieťahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory. Štrasburský súd tiež uviedol, že dohovor zaväzuje zmluvné štáty, aby organizovali svoj právny poriadok takým spôsobom, aby vyhovel požiadavkám článku 6 ods. 1, zahrňujúc aj právo na rozhodnutie vecí v primeranej lehote. S poukazom na uvedenú argumentáciu a vytknuté procesné chyby navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Žalovaný sa k odvolaniu písomne nevyjadril.

Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania v zmysle § 212 ods. 1 OSP bez prejednaní na nariadenom odvolacom pojednávaní a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné, preto rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

Podľa § 212 ods. 1 OSP odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný.

Podľa § 219 ods. 1 OSP, odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 213 ods. 1 OSP, odvolací súd je viazaný skutkovým stavom, tak ako ho zistil súd prvého stupňa s výnimkami ustanovenými v odsekoch 2 až 7.

Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať nielen zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté konanie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania (ktoré účastník môže meniť a dopĺňať len do uplynutia odvolacej lehoty). Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu. Ustanovenie § 212 ods. 2 OSP vymedzuje výnimky, kedy odvolací súd nie je viazaný rozsahom podaného odvolania. Ide o výnimky len vo vzťahu k rozsahu podaného odvolania, pričom dôvodmi podaného odvolania je odvolací súd viazaný vždy. Na vady konania pred súdom prvého stupňa prihliadne odvolací súd len vtedy, ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. To znamená, že pokiaľ sa v konaní pred súdom prvého stupňa síce vyskytli vady, ale ktoré nemali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, potom odvolací súd na tieto vady neprihliadne.

Vzhľadom k tomu, že odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný, pri posudzovaní predmetnej veci sa zaoberal len námietkami žalobcu uvedenými v odvolaní a procesným postupom súdu prvého stupňa, ktorý predchádzal napadnutému rozhodnutiu.

K nesprávnemu úradnému postupu môže dôjsť nielen pri úkonoch v rámci činnosti, pri ktorej štátny orgán nerozhoduje, ale tiež v rámci jeho rozhodovacej činnosti. Nesprávnym úradným postupom môže byť aj nevydanie alebo oneskorené vydanie rozhodnutia v dôsledku porušenia stanovených alebo primeraných lehôt na jeho vydanie, lebo znaky nesprávneho úradného postupu má aj nečinnosť štátneho orgánu

alebo jeho činnosť, ktorá nie je vykonávaná v stanovenej lehote alebo v lehote, ktorá zodpovedá právu na prejednanie veci „bez zbytočných prieťahov“ (článok 48 odsek 2 Ústavy Slovenskej republiky).

O vzťah príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a škodou ide vtedy, ak škoda vznikla v dôsledku nesprávneho úradného postupu, t.j. ak je medzi nimi vzťah príčiny a následku, pri ktorej platí, že ak by nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu, nevznikla by ani škoda. Vzťah príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a škodou je vzťahom príčiny a následku, ktorý musí byť priamy, bezprostredný, neprerušovaný, nestačí, ak je iba sprostredkovaný. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba v dôsledku toho skúmať, či v komplexe skutočností prichádzajúcich do úvahy ako príčina škody existuje skutočnosť, s ktorou zákon spája zodpovednosť za škodu.

Zodpovednosť za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci je zákonom č. 514/2003 Z.z. koncipovaná ako zodpovednosť objektívna, čo znamená, že zo strany oprávneného subjektu nie je potrebné preukazovať zavinenie vo forme úmyslu, resp. nedbanlivosti, ale stačí preukázať, že škoda (ak vznikla) je výsledkom činnosti príslušného orgánu štátu. Uvedená zodpovednosť je v ústave zakotvená v čl. 46 ods. 3.

Súd prvého stupňa v predmetnej veci správne skúmal naplnenie predpokladov zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci, konkrétne či došlo v konaní k nesprávnemu úradnému postupu, vzniku škody a následne príčinnej súvislosti medzi nimi. Súd prvého stupňa po preskúmaní uvedených podmienok potrebných k vzniku zodpovednosti štátu za škodu nezistil naplnenie ani jednej z nich, ktoré by vo vzájomnej súvislosti pri naplnení spôsobili zodpovednosť štátu za škodu.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok dáva (6Cdo 119/2013).

Žalobca namietal, že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom. Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie taký nežiaduci postup súdu v prejednávanej veci, ktorým súd účastníkovi konania znemožní realizáciu tých práv, ktoré mu priznáva Občiansky súdny poriadok za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Táto vada je významná najmä vtedy, ak by súd postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s inými všeobecne záväznými právnymi predpismi, a tým odňal účastníkovi jeho procesné práva. Žalobca však nešpecifikoval žiadne skutočnosti, na základe ktorých malo dôjsť k odňatiu možnosti konať pred súdom, pričom ani odvolací súd žiaden takýto dôvod nevzhladol. Navyše hoci podľa § 120 odsek 1, veta prvá OSP účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, podľa vety druhej citovaného ustanovenia, súd (teda nie účastníci) rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Preto ani nevykonanie navrhovaných dôkazov nemôže mať za následok odňatie možnosti konať pred súdom.

Skutočnosť, že súd nevykoná navrhovaný dôkaz, neopodstatňuje tvrdenie žalobcu o neúplne zistenom skutkovom stave, vzhľadom k tomu, že v uvedenom prípade sa jedná o právnu otázku, ktorú si je súd spôsobilý vyriešiť sám vzhľadom na to, že sám posúdi, či vôbec existuje príčinná súvislosť medzi tvrdeným nesprávnym úradným postupom a vznikom prípadnej škody.

Právom a zároveň povinnosťou účastníka konania je zúčastniť sa nariadeného pojednávania. Pojednávanie môže byť odročené iba z dôležitého dôvodu. Súd prvého stupňa preto postupoval správne, keď na základe vykonaného dokazovania vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti žalovaného, ktorý svoju neúčast' ospravedlnil.

Ako vyplýva z fotokópie obsahu súdneho spisu Okresného súdu Nitra, sp. zn. 27Er/78/2011 (OS Topoľčany sp.zn. 4C/606/2012), exekučné konanie v predmetnej veci začalo dňa 19.01.2011, kedy bol spísaný návrh na vykonanie exekúcie pred súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým. Žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie došla Okresnému súdu Nitra dňa 04.02.2011 vo veci oprávneného Pohotovosť s.r.o. proti povinnému Sergejovi Rácovi pre vymoženie 488 eur s príslušenstvom. Exekučným titulom bol rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu Bratislava zo dňa 13.12.2010 sp.zn. SR 10607/10. Exekučný súd uznesením zo dňa 21.02.2011, č.k. 27Er/78/2011-10 žiadosť súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého, so sídlom Exekútorského úradu: Záhradnícka 60, Bratislava o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. Predmetné rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 03.04.2012. Následne exekučný súd uznesením zo dňa 20.05.2013, č.k. 27Er/78/2011-23 exekučné konanie zastavil a oprávnenému uložil povinnosť nahradiť súdnemu

exekútorovi JUDr. Rudolfovi Krutému náhradu trov exekúcie. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 17.09.2013.

Z obsahu súdneho spisu Okresného súdu Nitra vedeného pod sp.zn. 15Er/860/2011 (OS Topoľčany sp.zn. 4C/607/2012) je zrejmé, že exekučné konanie v predmetnej veci začalo dňa 14.07.2011, kedy bol spísaný návrh na vykonanie exekúcie pred súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým. Žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie došla Okresnému súdu Nitra dňa 06.09.2011 vo veci oprávneného Pohotovosť s.r.o. proti povinnej Renáte Palovej pre vymoženie 1.443,91 eur s príslušenstvom. Exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu Bratislava sp.zn. SR 03427/11 zo dňa 18.05.2011. Následne Okresný súd Nitra uznesením zo dňa 08.09.2011, č.k. 15Er/860/2011-10 žiadosť súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého, so sídlom Exekútorského úradu v Bratislave, Záhradnícka 60, o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zo dňa 30.08.2011, doručenú súdu dňa 06.09.2011 zamietol. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 06.10.2011. Následne exekučný súd rozhodol o zastavení exekučného konania uznesením zo dňa 30.05.2012, č.k. 15Er/860/2011-18, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 17.08.2012.

Z obsahu súdneho spisu Okresného súdu Nitra vedeného pod sp.zn. 16Er/69/2011 (OS Topoľčany sp.zn. 4C/609/2012) súd zistil, že exekučné konanie v predmetnej veci začalo dňa 14.01.2011, kedy bol spísaný návrh na vykonanie exekúcie pred súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým. Žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie došla Okresnému súdu Nitra dňa 02.02.2011 vo veci oprávneného Pohotovosť s.r.o. proti povinnej Vlaste Bihariovej pre vymoženie 502 eur s príslušenstvom. Exekučným titulom v predmetnej veci bol rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu Bratislava sp.zn. SR 10313/10 zo dňa 26.10.2010. Následne Okresný súd Nitra uznesením zo dňa 22.02.2011, č.k. 16Er/69/2011-10 žiadosť súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého, so sídlom Exekútorského úradu: Záhradnícka 60, Bratislava, o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zo dňa 27.01.2011 zamietol. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 23.03.2011. Uznesením zo dňa 31.05.2011, č.k. 16Er/69/2011-15 exekučný súd exekučné konanie zastavil a súdnemu exekútorovi JUDr. Rudolfovi Krutému trov konania nepriznal. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 13.12.2011.

Z fotokópie súdneho spisu Okresného súdu Nitra sp.zn. 7Er/849/2011 (OS Topoľčany sp.zn. 4C/610/2012) súd zistil, že exekučné konanie v predmetnej veci začalo dňa 13.07.2011, kedy bol spísaný návrh na vykonanie exekúcie pred súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým. Žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie došla Okresnému súdu Nitra dňa 26.08.2011 vo veci oprávneného Pohotovosť s.r.o. proti povinnej P. V. pre vymoženie 534,15 eur s príslušenstvom. Exekučným titulom bol rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu Bratislava sp.zn. SR 03288/11 zo dňa 13.05.2011. Následne Okresný súd Nitra dňa 08.09.2011 poveril súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého.

Z fotokópie súdneho spisu Okresného súdu Nitra sp.zn. 27Er/58/2011 (OS Topoľčany sp.zn. 4C/613/2012) mal súd za preukázané, že žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie došla Okresnému súdu Nitra dňa 28.01.2011 vo veci oprávneného Pohotovosť s.r.o. proti povinnej Darine Ráčovej pre vymoženie 724,11 eur s príslušenstvom. Okresný súd Nitra uznesením zo dňa 02.02.2011, č.k. 27Er/58/2011-10 žiadosť súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého, so sídlom Exekútorského úradu: Záhradnícka 60, Bratislava, o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol.

Z fotokópie súdneho spisu Okresného súdu Nitra sp.zn. 23Er/783/2010 (OS Topoľčany sp.zn. 4C/614/2012) súd zistil, že exekučné konanie v predmetnej veci začalo dňa 03.08.2010, kedy bol spísaný návrh na vykonanie exekúcie pred súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým. Žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie došla Okresnému súdu Nitra dňa 13.10.2010 vo veci oprávneného Pohotovosť s.r.o. proti povinnému T. B. pre vymoženie 1.285,97 eur s príslušenstvom. Exekučným titulom bol rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu Bratislava sp.zn. SR 03566/10 zo dňa 13.05.2010. Následne Okresný súd Nitra uznesením zo dňa 21.02.2011, č.k. 23Er/783/2010-9 žiadosť súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého, so sídlom Exekútorského úradu: Záhradnícka 60, Bratislava o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zo dňa 22.09.2010 zamietol. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 18.03.2011. Uznesením zo dňa 09.01.2012, č.k. 23Er/783/2010-16 exekučný súd exekučné konanie zastavil a súdnemu exekútorovi náhradu trov konania nepriznal. Predmetné rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 12.05.2012.

Z fotokópie súdneho spisu Okresného súdu Nitra sp.zn. 24Er/371/2010 (OS Topoľčany sp.zn. 4C/615/2012) mal súd za preukázané, že žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie došla Okresnému súdu Nitra dňa 27.05.2010 vo veci oprávneného Pohotovosť s.r.o. proti povinnej K. K. pre vymoženie 553,65 eur s príslušenstvom. Okresný súd Nitra uznesením zo dňa 08.12.2010, č.k. 24Er/371/2010-16 žiadosť súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého, so sídlom Exekútorského úradu: Záhradnícka 62, Bratislava o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. Rozhodnutie

nadobudlo právoplatnosť dňa 14.05.2011. Uznesením zo dňa 27.12.2011, č.k. 24Er/371/2010-23 exekučný súd exekučné konanie zastavil a súdnemu exekútorovi trovy exekučného konania nepriznal. Z fotokópie súdneho spisu Okresného súdu Nitra sp.zn. 18Er/546/2012 (OS Topoľčany sp.zn. 4C/616/2012) súd zistil, že exekučné konanie v predmetnej veci začalo dňa 20.03.2012, kedy bol spísaný návrh na vykonanie exekúcie pred súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým. Žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie došla Okresnému súdu Nitra dňa 07.05.2012 vo veci oprávneného Pohotovosť s.r.o. proti povinnému Q. W. pre vymoženie 1.438,97 eur s príslušenstvom. Exekučným titulom bol rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu Bratislava sp.zn. SR 00595/10 zo dňa 26.09.2011. Následne Okresný súd Nitra uznesením zo dňa 14.05.2012, č.k. 18Er/546/2012-11 žiadosť súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého, so sídlom Exekútorského úradu: Záhradnícka 60, Bratislava o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zo dňa 23.03.2012 zamietol. Proti tomuto rozhodnutiu podal oprávnený odvolanie. Krajský súd v Nitre uznesením zo dňa 31.07.2012, č.k. 8CoE/96/2012-28 napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Z fotokópie súdneho spisu Okresného súdu Nitra sp.zn. 12Er/530/2010 (OS Topoľčany sp.zn. 4C/617/2012) súd zistil, že exekučné konanie v predmetnej veci začalo dňa 31.05.2010, kedy bol spísaný návrh na vykonanie exekúcie pred súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým. Žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie došla Okresnému súdu Nitra dňa 15.07.2010 vo veci oprávneného Pohotovosť s.r.o. proti povinnej P. T. pre vymoženie 1.374 eur s príslušenstvom. Exekučným titulom bol rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu Bratislava sp.zn. SR 22282/09 zo dňa 27.01.2010. Následne Okresný súd Nitra uznesením zo dňa 12.01.2011, č.k. 12Er/530/2010-9 žiadosť súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého, so sídlom Exekútorského úradu v Bratislave, Záhradnícka 60, o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zo dňa 14.06.2010, doručení súdu dňa 15.07.2010 zamietol. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 29.04.2011. Uznesením zo dňa 03.01.2012, č.k. 12Er/530/2010-16 exekučný súd exekučné konanie zastavil a súdnemu exekútorovi náhradu trov konania nepriznal. Predmetné rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 11.05.2012.

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku účinného do 01.06.2010, súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Na základe citovaného ustanovenia § 44 odsek 2 Exekučného poriadku účinného v čase začatia exekúcie vedenej na Okresnom súde Nitra pod sp.zn. 24Er/371/2010 (vec vedená na Okresnom súde Topoľčany pod sp.zn. 4C/615/2012) a 12Er/530/2010 (vec vedená na Okresnom súde Topoľčany pod sp.zn. 4C/617/2012) je potrebné konštatovať, že hoci predmetné ustanovenie stanovuje 15 dňovú lehotu, o ktorej žalobca tvrdí, že nebola súdom dodržaná, táto lehota sa vzťahuje iba na rozhodnutie súdu, ktorým udelí poverenie súdnemu exekútorovi na vykonanie exekúcie. Zákonodarca mal pri zohľadnení jazykového-gramatického, logického a systematického výkladu na mysli predovšetkým rozhodnutia súdu, ktorými tento „poveril“ súdneho exekútora vykonaním exekúcie. V opačnom prípade by aj v prípade naplnenia podmienok pre rozhodnutie súdu, ktorým zamietol žiadosť o udelenie poverenia (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku, druhá veta) uviedol, že súd je povinný/súd rozhodne v určitej konkrétnej lehote. Neuvedením konkrétnej lehoty zákonodarca jasne prejavil svoju vôľu, že súd v prípade, ak zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, nie je povinný rozhodnúť v tak krátkej lehote, ako v prípade „poverenia“, pretože pri zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia sa jedná o náročnejšie rozhodnutie, pri ktorom súd podrobuje žiadosť, návrh a exekučný titul vlastnému skúmaniu. Z uvedeného jednoznačne vyplýva, že v prípade ustanovenia § 44 odsek 2 Exekučného poriadku zákonodarca nestanovil lehotu 15 dní na vydanie rozhodnutia, ale iba na vydanie poverenia súdnemu exekútorovi na vykonanie exekúcie.

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku účinného od 01.06.2010, súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal

exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Na základe citovaného ustanovenia § 44 odsek 2 Exekučného poriadku účinného v čase začatia exekúcií vo veciach vedených na Okresnom súde Nitra pod sp.zn. 27Er/78/2011 (OS Topoľčany sp.zn. 4C/606/2012), 15Er/860/2011 (OS Topoľčany sp.zn. 4C/607/2012), 16Er/69/2011 (OS Topoľčany sp.zn. 4C/609/2012), 27Er/58/2011 (OS Topoľčany sp.zn. 4C/613/2012), 23Er/783/2010 (OS Topoľčany 4C/614/2012), 18Er/546/2012 (OS Topoľčany sp.zn. 4C/616/2012) odvolací súd konštatuje, že hoci predmetné ustanovenie § 44 ods. 2 účinného od 01.06.2010 stanovuje 15 dňovú lehotu, o ktorej žalobca tvrdí, že nebola súdom dodržaná, táto lehota sa vzťahuje iba na rozhodnutie súdu, ktorým udelí poverenie súdnemu exekútorovi na vykonanie exekúcie, tak ako už bolo vyššie uvedené. Navyše je potrebné poznamenať, že v týchto prípadoch sa jednalo o exekučný titul v zmysle § 41 odsek 2 písmeno d) Exekučného poriadku, preto lehota 15 dní sa ani na prípad ak by súd rozhodol o „poverení“ nevzťahovala. Z uvedeného jednoznačne vyplýva, že v prípade ustanovenia § 44 odsek 2 Exekučného poriadku zákonodarca nestanovil lehotu 15 dní na vydanie rozhodnutia, ale iba na vydanie poverenia súdnemu exekútorovi na vykonanie exekúcie (to neplatí v prípade, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d)).

Vzhľadom k uvedenému odvolací súd môže len konštatovať, že nedošlo k porušeniu povinnosti rozhodnúť o žiadosti o udelenie poverenia v zákonom stanovenej lehote, respektíve v primeranej lehote, a teda k stavu právnej neistoty a k prieťahom v konaní namietaných žalobcom ani nemohlo dôjsť, v plnom rozsahu sa stotožňujúc s odôvodnením napadnutého rozhodnutia.

Navyše v prevažnej väčšine predmetných vecí bolo exekučné konanie zastavené, preto v takýchto prípadoch ani nemohlo dôjsť k vzniku škody. Exekučný titul, v tomto prípade rozhodcovský rozsudok, neexistoval od začiatku, nakoľko išlo o paakt, z čoho jednoznačne vyplýva, že žalobca zaviniel celé konanie.

Čo sa týka konania vo veci vedenej pod sp.zn. 4C/610/2012, toto konanie súd prvého stupňa zastavil vzhľadom k tomu, že na pojednávaní dňa 14.02.2014 právny zástupca žalobcu v tomto konaní vzal žalobu späť a žiadal uvedené konanie zastaviť.

Súd prvého stupňa ďalej rozhodol o vylúčení veci sp.zn. 4C/611/2012 na samostatné konanie vzhľadom k tomu, že sa súdu nepodarilo zabezpečiť exekučný spis za účelom vykonania dokazovania jeho prečítaním na pojednávaní Okresného súdu Topoľčany.

K námietke žalobcu, že súd rozhodoval na základe inšpirácie novou právnou úpravou je potrebné poznamenať, že čo sa týka použitia ustanovenia § 9 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, súd prvého stupňa toto citoval v správnom znení (teda v znení účinnom do 01.01.2013), pričom ho na daný skutkový stav aj správne aplikoval. Uvedené preto nemá žiaden vplyv na nesprávnosť napadnutého rozhodnutia a preto je aj táto námietka nedôvodná.

Zároveň odvolací súd poukazuje na dôvodovú správu k § 9 ods. 2 zákona č. 412/2012 Z.z. z ktorej vyplýva, že súdne konanie nie je kompetentný preskúmať súd v konaní o náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z., ale len Ústavný súd, resp. predseda súdu na podklade sťažnosti na prieťahy. Pokiaľ by konajúci súd o náhradu škody mohol hodnotiť postup iného súdu z hľadiska existencie prieťahov, znamenalo by to absurdný záver, že všeobecné súdy by preskúmali postup iných všeobecných súdov, pričom by to mohlo smerovať k porušeniu inštančného princípu v súdnictve. Konštatovať prieťahy v súdnom konaní je oprávnený len Ústavný súd Slovenskej republiky. Taktiež aj novela § 9 ods. 2, 3 presne upravila prieťahy v konaní.

Vzhľadom na vyššie uvedené konštatovania odvolací súd dospel k záveru, že žalobca nenaplnil ani jednu z podmienok zodpovednostného právneho vzťahu vymedzených zákonom č. 514/2003 Z.z., ako ani nepreukázal, že by mu vznikla akákoľvek majetková škoda, resp. nemajetková ujma v príčinnej súvislosti s namietaným nesprávnym úradným postupom exekučného súdu.

Odvolací súd o trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 142 odsek 1, v spojení s § 140 odsek 1, § 151 odsek 1 veta prvá a § 224 odsek 1 OSP tak, že žalovanému, ktorý mal vo veci plný úspech, náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, keďže si náhradu trov neuplatnil a z obsahu spisu mu vznik týchto trov ani nevplyva, a teda mu žiadne nevznikli.

Toto rozhodnutie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.